

Jaarverslag 2013 van de Vereniging Oud Hoorn

Rita Lodde-Tolenaar, secretaris

1. Algemeen

Bij de start van het verenigingsjaar 2013 voelde de voorzitter zich geroepen om in zijn Nieuwjaarspeech het verkeerde idee dat over de Vereniging zou bestaan te corrigeren. 'Waarop is het beeld gebaseerd dat Oud Hoorn het nieuwe zou bestrijden? We horen het vaker, maar ten onrechte.'

'Wij zijn voor een goede inpassing van moderne architectuur in de historische binnenstad. In de door de gemeenteraad ontwikkelde criteria voor het samenvoegen van panden kunnen we ons nog steeds vinden. Wij zijn tegen permanent uitgebouwde winterterrassen maar kunnen leven met zonneschermen en terrasverwarming. Zo blijft het unieke aanzicht van gevels en straatwand intact. De inzet van Oud Hoorn heeft er toe geleid dat markante voorbeelden van naoorlogse bouwkunst in Hoorn bewaard zijn gebleven: de TSH, de Sterflats en de Engelbewaarder. We leven niet in het verleden maar nu. Hoorn, hoe mooi ook, is geen Anton Pieckplaatje. Wij realiseren ons dat een levende stad een veranderende stad is. Het enige dat wij vragen is respect voor het schone dat de voorbije eeuwen ons hebben nagelaten.'

Na dit statement zijn we weer gewoon aan de slag gegaan en hebben nieuwe zaken opgepakt: we zijn 'op facebook' gegaan. Een groepje jonge, enthousiaste mensen heeft dit geregeld en er wordt heel wat gediscussieerd over oude foto's en nieuwe ontwikkelingen.

Er was gedoe rond de plaats van Oud Hoorn in de Commissie voor Monumenten en Welstand, kritiek van de Bond Heemschut op het monumentenbeleid van ons stadsbestuur, perikelen over het ledscherm op het Oostereiland en de verwickelingen rond de Poort van Hoorn, maar er was ook de Maquette Hoorn 1650 nu in volle glorie in het museum en de opening van het Centrum Varend Erfgoed.

Tijdens de voorjaarsledenvergadering waarbij de hooggeleerde heer Velius in persoon aanwezig was, heeft de overdracht van de maquette aan het Westfries Museum plaatsgevonden. Het kanon gaf meer rook dan geluid, maar de waardering voor de initiatiefnemer/bouwer van de maquette, Jack Buiten, was er niet minder om.

Het Centrum voor Varend Erfgoed stond centraal in de najaarsledenvergadering met een boeiende presentatie van Anita Muller en een bezoek aan het centrum.

Er verschenen twee schitterende boeken. Het boek over Theodorus Velius, geschreven door Marit Veerman en Piet Boon, vertelt over de persoon zelf en de tijd waarin hij leefde. De Hoornse stadsdichter en Gerard Weel hebben de

lofdichten geschreven en twee nazaten van Velius, Merel Visser en Peter Westenberg ontvingen het eerste exemplaar.

Over het pand van de loges van vrijmetselaars aan de Binnenluiendijk is dankzij de Vaderlandsche Maatschappij een schitterend geïllustreerd boek verschenen, waarvoor Laura Jonkhoff, Pieter Meijers en Kees Klarhamer verantwoordelijk zijn.

In 2013 is het aantal leden van de vereniging ondanks enige aanwas van nieuwe leden teruggelopen. Per 31 december 2013 stonden bijna 1850 leden ingeschreven. Het aantal jeugdleden is gering en van de leden via een cadeaulidmaatschap wordt een deel gewoon lid. Tijdens de wandelingen, lezingen, in de winkel en bij tentoonstellingen wordt het belang van een lidmaatschap en het jeugdlidmaatschap onder de aandacht gebracht en dat gebeurt ook in de contacten met scholen.

Eigenlijk kan niet vaak genoeg gewezen worden op het feit, dat de vaste activiteiten van de vereniging alleen kunnen plaatsvinden dankzij de meer dan honderd vrijwilligers die ervoor zorgen dat de vereniging op tal van terreinen actief is.

2. Het bestuur

Het bestuur heeft in het verslagjaar 12 maal vergaderd. Jan Floris, Rita Lodde en Hieke Stapel traden volgens het rooster in de voorjaarsledenvergadering af en zijn herbenoemd.

3. Contact met de gemeente

Met wethouder Westenberg voor monumentenzaken heeft in september het jaarlijkse gesprek plaatsgevonden, waarin onder meer werd medegedeeld dat de vereniging niet meer automatisch deel uitmaakt van de Commissie voor Monumenten en Welstand. Er is geen vertegenwoordiger van het college meer in het bestuur van de Publicatiestichting Bas Baltus afgevaardigd, wel blijft de gemeente partner van deze stichting. De startnotitie Erfgoed en de Welstandsnota zijn (nagenoeg) gereed. Ook is gesproken over de mogelijkheden om jeugd bij de geschiedenis van de stad en de vereniging te betrekken.

De plannen van de gemeente voor de plaatsing van de Hoornse Kermis op Unesco-lijst van immaterieel erfgoed hebben geleid tot het indienen van de aanvraag, waaraan Oud Hoorn een bijdrage heeft geleverd.

Met de burgemeester hebben de eerste besprekingen over de plannen voor de jubileumviering in 2017 plaatsgevonden. Op een positieve instelling en medewerking mogen we rekenen.

Over de vertegenwoordiging van de Vereniging in de Commissie voor Monumenten en Welstand zijn diverse stukken en brieven gewisseld, maar de wijziging van de verordening is doorgestaan en in februari 2014 zal een gesprek

van de wethouder met Historisch Zwaag, Historisch Blokker en Oud Hoorn plaats vinden.

Het Platform Religieus Erfgoed waarin met name de eigenaren van historische kerkelijke gebouwen zijn vertegenwoordigd, lijkt in ruste, terwijl er toch belangrijke zaken zoals de herbestemming van de Noorderkerk als de kerkelijke gemeente deze zou verlaten, spelen.

De relatie met de gemeente is zowel ambtelijk als bestuurlijk goed en bij diverse gelegenheden zijn vertegenwoordigers van het college aanwezig geweest.

4. Eigendommen

De panden die de Stichting Monumenten naast Onder de Boompjes 21/22 in bezit heeft (Schoolsteeg 7, Breed 12, Bierkade 10, Onder de Boompjes 8) zijn het gehele jaar verhuurd. In Schoolsteeg 7 is in het najaar een nieuwe huurder gekomen.

5. Vertegenwoordigingen en representaties

De vertegenwoordigingen van de vereniging zijn grotendeels gelijk aan die van het voorgaande jaar.

In de Commissie voor Monumenten en Welstand is Frans van Iersel de vertegenwoordiger namens de Vereniging en Jaap Bronkhorst is zijn plaatsvervanger. In 2014 wordt het lidmaatschap beëindigd en het is nog niet duidelijk hoe het verder gaat.

In de Stichting Kerkmeijer-De Regt vertegenwoordigt Ton van Weel de vereniging. In de Publicatiestichting Bas Baltus wordt de vereniging vertegenwoordigd door Ben Leek en Rita Lodde. Henk Overbeek heeft de relatie met het Nationaal contact Monumenten onderhouden.

Aan de commissie naamgeving openbare ruimte neemt Marjan Faber namens de vereniging deel en haar plaatsvervanger is Hieke Stapel.

De financiële commissie voor 2013 is tijdens de ledenvergadering benoemd. Jan Wigard trad af, Sebastiaan Hol is in zijn plaats benoemd en vormt samen met Dick Louwman de commissie.

Historisch informatiepunt

De Vereniging Oud Hoorn is een partner van het samenwerkingsverband van de bibliotheek, het Westfries Archief, Vereniging Oud Hoorn en het Westfries Museum.

Monumentenprijs 2013

De monumentenprijs is tijdens de najaarsledenvergadering in de Oosterkerk toegekend aan de heer F. Magnani, eigenaar van Grote Oost 38 voor de

restauratie van dit pand. Omdat hij niet aanwezig kon zijn heeft Boudewijn van Langen hem vervangen en een toelichting op de restauratie gegeven. Enige tijd later is het bij de prijs behorende bordje aan de heer Magnani overhandigd.

Maquette

In de kelder van het Westfries Museum staat sinds april 2013 de gerestaureerde maquette met toelichting van diverse historische en moderne stadsgidsen. Een fraaie aanwinst voor de stad die vaak het begin of het einde van een stadswandeling is. Er wordt gewerkt aan een 3D presentatie om 'daadwerkelijk' door het Hoorn van de Gouden Eeuw te kunnen lopen.

Kwartaalblad

De redactie heeft nog steeds geen klagen over de hoeveelheid aangeleverde kopij en staat soms voor een moeilijke keuze. Het blad blijft een prachtig visitekaartje van de vereniging met interessante en fraai geïllustreerde artikelen.

6. Educatie

Het project met scholieren van het voortgezet onderwijs is in 2013 voortgezet. Heel wat leerlingen van basisscholen hebben deelgenomen aan de speciale wandelingen onder de inspirerende leiding van gidsen van Oud Hoorn. In het kader van een maatschappelijke stage dragen middelbare scholieren hun steentje bij aan verenigingsactiviteiten, met name die activiteiten die op jongeren zijn gericht.

7. Werkgroepen

Vrijwilligers algemeen.

De inzet van de vele vrijwilligers is groot en onmisbaar en het aantal blijft toenemen. Daardoor is het mogelijk dat nieuwe initiatieven kunnen worden genomen om het aanbod van de vereniging nog interessanter te maken.

Biografieën

Dit is een nieuwe activiteit. Enkele vrijwilligers zijn gestart met het maken dan wel bewerken van biografieën van voor Hoorn belangrijke personen. Deze zullen in ieder geval op de website gepubliceerd worden.

Beheer Pakhuis.

Het beheer van het Pakhuis was weer in de vertrouwde handen van een vaste groep vrijwilligers die de winkel en het beheer van het Pakhuis regelt en ervoor zorgt dat mensen graag langs komen en een praatje komen maken. In de expositieruimte worden geregeld groepen scholieren ontvangen.

Ledenadministratie.

Een deskundig vrijwilliger heeft deze geautomatiseerd en gestroomlijnd. De contributienota's worden voor een belangrijk deel digitaal verstuurd. Er is begonnen met de mogelijkheid van automatische incasso. Veelal kunnen brieven en berichten aan vrijwilligers per mail worden verzonden en er wordt het nodige gedaan om zoveel mogelijk leden digitaal te kunnen bereiken.

Documentatiecentrum.

De verzameling boeken is ook dit jaar weer uitgebreid door aankopen en schenkingen. Een bijzondere aankoop was het grote werk van Hadrianus Junius 'Batavia' uit 1588! Over de Tachtigjarige Oorlog en ook over gebouwen in Hoorn zijn nieuwe aanwinsten aan de collectie toegevoegd. De rubricering en beschrijving van de boeken zijn bijna voltooid en daarmee is de toegankelijkheid van de collectie sterk toegenomen.

Stadswandelingen

Zoals altijd mogen de stadswandelingen zich in een grote belangstelling verheugen. Dit jaar werd vroeg gestart met de speciale Veliuswandeling op 12 april. De tuinenwandeling is de topper, maar ook de speciaal voor kinderen georganiseerde zondagmiddagwandeling lokte velen naar de Rode Steen. Het totaal aantal deelnemers bedroeg bijna 950.

Daarnaast is een speciale wandeling 'de Rechtbankwandeling' gehouden met drie bezoekpunten. De belangstelling was groter dan de capaciteit van totaal 160 mensen.

Beeldbeheer.

Er blijft steeds nieuw materiaal binnenkomen en dat betekent werk voor de werkgroep Beeldbeheer. Het scannen en het rubriceren vragen veel tijd. Binnenkort vindt er weer overleg plaats met het Westfries Archief over de mogelijkheden om alles daar goed onder te brengen en de toegankelijkheid te garanderen.

Website.

Gemiddeld bezoeken 850 mensen per dag de website. Daarmee is het aantal bezoeken van de website ten opzichte van voorgaande jaren aanzienlijk gestegen. Totaal gaat het om ruim 300.000 bezoekers/bezoeken. Er zijn interessante artikelen over de kapel van de Eikstraat en de Hervormde Kerk in Blokker toegevoegd. Ook de rubriek scholen werd uitgebreid; er zijn nieuwe wandelingen bijgekomen zoals de Stolpersteinwandeling. De kwaliteit van de website is zoals steeds heel hoog en is altijd actueel dankzij de inzet van een aantal echte liefhebbers.

Lezingen

Niet de onderwerpen of de kwaliteit van de lezingen laten te wensen over, maar de belangstelling zou meer mogen zijn. Totaal zijn bij de zes lezingen bijna 200 mensen aanwezig geweest. Men zoekt hoe dit aantal kan worden verhoogd.

8. Tentoonstelling en publicaties

Twee nieuwe tentoonstellingen zijn dit jaar te zien geweest naar aanleiding van nieuwe boeken. In april waren de vergrote illustraties uit het boek over Velius te bekijken in het Pakhuis en in november die uit het boek over Binnenluiendijk 2.

Het zijn deze twee publicaties die in dit jaar door de Publicatiestichting Bas Baltus zijn uitgegeven (zie ook hiervoor onder algemeen).

9. Ledenexcursie

Op 29 juni vond de jaarlijkse ledenexcursie plaats. Met de bus naar Leeuwarden en met de boot een stuk van de Elfstedentocht. Na de lunch volgde een stadswandeling door de Friese hoofdstad waar veel herinnert aan de stadhouders. Omdat de belangstelling zoals steeds groot is en de bus snel vol, vraagt een goede verdeling de aandacht.

10. Gesprek van de dag, gesprek van het jaar

2013 was voor de vereniging een gewoon jaar, maar wel met bijzondere activiteiten als de maquette en het Centrum Varend Erfgoed.

Er werd gestart met de voorbereiding van de jubileumviering in 2017.

Het dagelijks werk van de vrijwilligers ging gewoon door.

Behoud of sloop en nieuw in de Binnenblijfstraat.

En iedereen heeft wel iets gezegd over de tunnel. Wordt het Tunnel Ja of Tunnel Nee?

Maar gaat het niet meer om de vraag: Wat eerst? Noordkant station?!

We praten verder in 2014.